

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

**ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНИХ ПРОБЛЕМ МЕХАНІКИ І МАТЕМАТИКИ
ІМ. Я. С. ПІДСТРИГАЧА**

УХВАЛЕНО

Рішенням Вченої ради Інституту
прикладних проблем механіки і
математики ім. Я. С. Підстригача
НАН України від 8.11.2016 р.
протокол № 10

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту прикладних
проблем механіки і математики
ім. Я. С. Підстригача НАН України

Р.М. Кушнір

8 листопада 2016 р.

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВИПУСКОВУ КАФЕДРУ
113 «ПРИКЛАДНА МАТЕМАТИКА»
ІНСТИТУТУ ПРИКЛАДНИХ ПРОБЛЕМ МЕХАНІКИ І МАТЕМАТИКИ
ІМ. Я. С. ПІДСТРИГАЧА НАН УКРАЇНИ**

Львів-2016

1. Основні положення

- 1.1. Положення про випускову кафедру 113 «Прикладна математика» Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України (далі – **Положення**) розроблено відповідно до чинного законодавства України, зокрема, у сфері освіти, і є документом, який регламентує діяльність випускової кафедри Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України (далі – **Інститут**). Випускова кафедра у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Статутом Інституту, Положенням про організацію освітньо-наукового процесу Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України», даним Положенням та іншими нормативно-правовими актами.
- 1.2. Випускова кафедра може бути створена або ліквідована за рішенням Вченої ради Інституту, яке затверджується наказом директора Інституту.
- 1.3. Випускову кафедру в Інституті прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України утворено на основі філії кафедри «Прикладна математика» Інституту прикладної математики і фундаментальних наук національного університету «Львівська Політехніка», утвореної за спільним наказом цих установ № 13-10 від 4.02.2008 р.
- 1.4. Випускова кафедра – неструктурний підрозділ Інституту, який здійснює освітню, методичну, наукову та організаційну діяльність навчання аспірантів (здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні), до складу якого, на громадських засадах (без додаткової оплати) входять наукові та/або науково-педагогічні працівники, які мають науковий ступінь та/або вчене звання.
- 1.5. Випускова кафедра підпорядковується Гарантам освітньо-наукового процесу.
- 1.6. Діяльність випускової кафедри регламентується щорічним планом роботи випускової кафедри, що охоплює функції і напрями, зазначені в п. 2

Положення. План роботи випускової кафедри розробляється на основі «Стратегії розвитку Інституту», обговорюється і затверджується на засіданні випускової кафедри.

2. Напрямки функціонування випускової кафедри

2.1. Навчальна діяльність

- 2.1.1. Випускова кафедра здійснює методичний супровід освітнього процесу за усіма видами навчальних занять та контрольних заходів відповідно до затверджених навчальних планів, відповідає за забезпечення якості освітнього-наукового процесу відповідно до стандартів вищої освіти та нормативних документів з організації освітнього-наукового процесу. Забезпечує узгодження розкладу навчальних занять, заліків й екзаменів.
- 2.1.2. Відповідає за впровадження активних і пасивних, інтерактивних та інноваційних, дистанційних видів викладання, створення умов для розвитку творчих можливостей здобувачів вищої освіти, підвищення рівня якості педагогічних технологій навчання.
- 2.1.3. Контролює якість навчання здобувачів вищої освіти з дисциплін випускової кафедри у тому числі самостійної роботи. Веде облік і контроль успішності та відвідування навчальних занять здобувачами вищої освіти. Проводить аналіз результатів успішності та вживає заходів для підвищення якості навчання здобувачів вищої освіти.
- 2.1.4. Забезпечує умови інноваційних та дистанційних форм реалізації навчання в освітній процес.
- 2.1.5. Створює умови для залучення до викладацької діяльності провідних вчених інших установ.
- 2.1.6. Здійснює розробка пропозицій щодо удосконалення методів оцінювання якості освітнього процесу.

- 2.1.7. Приймає участь у міжнародних програмах академічної мобільності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників.
- 2.1.8. Сприяє обміну педагогічним досвідом між випусковими кафедрами інших навчальних та наукових закладів.

2.2. Методична діяльність

- 2.2.1. Відповідає за розроблення навчальних планів, розроблення та періодичне оновлення робочих навчальних програм та інших навчально-методичних матеріалів на основі компетентнісного підходу. Забезпечує відповідність освітніх програм стандартам вищої освіти.
- 2.2.2. Координує формування і періодичне оновлення напрямів досліджень, в межах яких визначається тематика дисертаційних робіт.
- 2.2.3. Розробляє засоби діагностики змісту і якості навчання (тестові завдання, екзаменаційні білети тощо) та системи оцінювання рівня знань.
- 2.2.5. Сприяє удосконаленню системи компетентностей освітнього ступеня «доктор філософії» на основі їх гармонізації з професійними стандартами роботодавців.
- 2.2.6. Створює передумови інтеграції освітньої та наукової діяльності через підвищення ролі дослідницьких компонентів в освітніх програмах.
- 2.2.7. Здійснює розробку та впровадження прогресивних методів, новітніх методик, інформаційних та інноваційних технологій навчання.
- 2.2.8. Формує плани підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та здійснює контроль за їх виконанням.

2.3. Науково-інноваційна діяльність

- 2.3.1. Сприяє впровадженню результатів наукових досліджень в освітній процес.
- 2.3.2. Бере участь у розгляді дисертацій, поданих до захисту, та здійснює контроль за дотриманням термінів захисту дисертацій «докторів філософії».
- 2.3.3. Забезпечує експертну базу для рецензування монографій, підручників, навчальних посібників, словників, довідників, дисертацій, авторефератів, наукових статей, наукових проектів та звітів тощо.
- 2.3.4. Приймає участь в організації конференцій, виставок, круглих столів, форумів, тренінгів тощо.

2.4. Науково-організаційна діяльність

- 2.4.1. Здійснює розподіл та затвердження навчального навантаження з навчальних дисциплін, що закріплені за випусковою кафедрою.
- 2.4.2. Забезпечує системність навчальних планів, створює умов нерозривності процесів навчання та науково-дослідної роботи.
- 2.4.3. Створює умови для взаємодії з підрозділами Інституту, та інших наукових та освітніх установ в освітній, навчально-методичній, науково-дослідній роботі.
- 2.4.4. Забезпечує доступність до результатів діяльності випускової кафедри на інформаційних платформах Інституту.
- 2.4.5. Сприяє участі науково-педагогічних працівників випускової кафедри у роботі експертних рад, комісій, робочих груп, спеціалізованих рад із захисту дисертацій «доктора наук» і «доктора філософії», редакційних колегій журналів та інших органів, які стосуються якості освіти.
- 2.4.6. Проведення іншої, не забороненої законодавством України діяльності, пов'язаної із завданнями випускової кафедри та Інституту.
- 2.4.6. Організовує кадрове забезпечення освітньо-наукового процесу.

2.5. Виховна діяльність

- 2.5.1. Створює передумови виховання високорозвиненої особистості в дусі українського патріотизму і поваги до Конституції України в умовах розвитку української державності.
- 2.5.2. Сприяє підвищенню духовного та культурно-освітнього рівня аспірантів.
- 2.5.3. Реалізує заходи щодо дотримання здобувачами вищої освіти законодавства України, морально-етичних норм поведінки як в Інституті, так і за його межами, дбайливого ставлення до майна Інституту.
- 2.5.4. Забезпечує формування належного ставлення до виключних норм наукової етики, професійної на науковій доброчесності, співпраці у науковому колективі.

2.6. Взаємодія з іншими підрозділами

- 2.6.1. З адміністрацією Інституту та Вченою радою Інституту з питань організації та планування освітнього процесу, методичної та науково-дослідної роботи, звітності про стан, підсумки та якість освітньої, методичної та наукової діяльності,
- 2.6.2. З працівником Інституту, який відповідає за роботу аспірантури з питань розвитку змісту освіти та удосконалення організації освітнього процесу, з питань виконання наказів, розпоряджень Міністерства освіти і науки України та директора Інституту, рішень Вченої ради Інституту; з питань навчального навантаження викладачів; проведення заліків та екзаменів,
- 2.6.3. З бібліотекою з питань забезпечення освітнього процесу необхідною навчальною та навчально-методичною літературою,
- 2.6.4. З іншими загальноінститутськими центрами та відділами з питань організації та належного забезпечення діяльності випускової кафедри у відповідних напрямках.

2.7. Міжнародна співпраця

- 2.7.1. Здійснює вивчення міжнародного досвіду підготовки фахівців за профілем випускової кафедри та використання його в освітньому процесі.
- 2.7.2. Відповідає за представлення результатів діяльності та досягнень на міжнародному рівні, зокрема за допомогою сайту Інституту.
- 2.7.3. Сприяє та організовує обмін науково-педагогічними працівниками з кафедрами інших навчальних закладів згідно договорів про співробітництво.
- 2.7.4. Бере участь у виконанні міжнародних освітніх проектів.
- 2.7.5. Сприяє участі аспірантів та викладачів у міжнародних конференціях, семінарах, конкурсах, виставках.

3. Структура випускової кафедри

- 3.1. Структура, персональний склад та розпис науково-педагогічних працівників випускової кафедри затверджується наказом директора Інституту на кожний навчальний рік у відповідності до спеціалізації щорічного набору аспірантів.
- 3.2. Права та обов'язки завідуючого випускової кафедрою та працівників випускової кафедри визначаються чинним законодавством та цим Положенням.
- 3.3. Завідувач випускової кафедри повинен мати науковий ступінь та вчене звання відповідно до профілю випускової кафедри та спеціалізації. Завідувач випускової кафедри призначається директором Інституту терміном на п'ять років з урахуванням пропозицій трудового колективу випускової кафедри. Завідувач випускової кафедри підпорядковується безпосередньо директору Інституту. На період відсутності завідувача випускової кафедри (відпустка, хвороба, відрадження) його обов'язки виконує особа призначена наказом директора.
- 3.4. Завідувач випускової кафедри забезпечує організацію освітньо-наукового процесу, виконання навчальних планів і програм навчальних

дисциплін, здійснює контроль за якістю викладання навчальних дисциплін, навчально-методичною та науковою діяльністю викладачів.

- 3.5. Викладачі випускової кафедри є штатними співробітниками Інституту, які виконують роботу з навчання аспірантів додатково до своїх службових обов'язків, але у робочий час.
- 3.6. Розпорядженням завідувача випускової кафедри з числа співробітників випускової кафедри призначаються викладачі, які здійснюють поточний контроль за проведенням занять з аспірантами.
- 3.7. Колективним органом управління кафедрою є її засідання. Головою засідання випускової кафедри є її завідувач.
- 3.8. Чергові засідання випускової кафедри проводяться відповідно до річного плану роботи, як правило, раз на три місяці.
- 3.9. Кафедра може приймати рішення, якщо на її засіданні присутні не менше $2/3$ складу її працівників. Рішення випускової кафедри вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало понад 50 відсотків присутніх на засіданні викладачів.
- 3.10. Засідання випускової кафедри оформляється протоколом, який повинен відображати конструктивність обговорень, реальність і конкретність прийнятих рішень і їх реалізацію. Протоколи засідань випускової кафедри підписують завідувач випускової кафедри та секретар випускової кафедри.
- 3.11. Секретар випускової кафедри рекомендується завідувачем випускової кафедри та затверджується директором Інституту. Секретарем випускової кафедри може бути науковий або науково-педагогічний працівник, який має науковий ступінь.
- 3.12. Кафедра звітує про свою діяльність директору Інституту і Вченій раді Інституту.

4. Права співробітників випускової кафедри

- 4.1. Співробітники випускової кафедри у своїй діяльності керуються правилами внутрішнього розпорядку та іншими нормативно-правовими

документами Інституту. Свої права кафедра реалізує через рішення, які приймаються на засіданні випускової кафедри та шляхом прийняття рішень завідувачем випускової кафедри. Представлення інтересів випускової кафедри здійснює її завідувач або уповноважена особа, яка набула таких прав за рішенням засідання випускової кафедри.

4.2. Кафедра має право:

- формувати пропозиції щодо розкладу навчальних занять, керуючись робочими навчальними програмами дисциплін та планами викладачів, відповідно до роботи в Інституті.
- вимагати від здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників виконання Правил внутрішнього розпорядку Інституту, даного Положення.
- представляти інтереси Інституту в міжнародних організаціях, міжнародних конференціях (симпозіумах), державних установах, підприємствах та організаціях України в межах наданих повноважень.
- вносити пропозиції директору, Вченій раді Інституту щодо удосконалення навчальних планів і програм, навчально-виховного і науково-дослідних процесів.
- подавати згідно з чинними нормативними документами, зокрема, Статуту Інституту, Правил внутрішнього розпорядку та Колективного договору, клопотання щодо заохочення науково-педагогічних працівників випускової кафедри, здобувачів вищої освіти або застосування заходів дисциплінарного впливу, а також застосування інших заходів, передбачених чинним законодавством та Правилами внутрішнього розпорядку Інституту.
- клопотати перед адміністрацією Інституту щодо сприяння реалізації інноваційного розвитку випускової кафедри, щодо модернізації навчально-лабораторного та наукового обладнання, оснащення службових приміщень, аудиторій, лабораторій випускової кафедри

сучасними технічними засобами навчання, комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням.

5. Відповідальність

- 5.1. Відповідальність випускової кафедри реалізується через відповідальність її працівників. Відповідальність кожного працівника випускової кафедри залежить від покладених на нього обов'язків, носить індивідуальний характер і визначається Статутом Інституту, Положенням про випускову кафедру, правилами внутрішнього розпорядку та іншими нормативно-правовими документами Інституту.
- 5.2. Завідувач випускової кафедри несе персональну відповідальність за:
- реалізацію програмної діяльності випускової кафедри в цілому;
 - стан навчальної, навчально-методичної, науково-дослідної і виховної роботи в колективі випускової кафедри та стан трудової дисципліни;
 - комплектування і підготовку науково-педагогічних кадрів;
 - впровадження і використання викладачами випускової кафедри інноваційних технологій проведення занять;
 - оцінювання поточної роботи здобувачів вищої освіти;
 - ведення журналу обліку зайнятості викладачів;
 - своєчасне відображення науково-педагогічними працівниками випускової кафедри результатів оцінювання знань здобувачів вищої освіти;
- 5.3. Науково-педагогічні працівники випускової кафедри несуть відповідальність за:
- дотримання плану роботи випускової кафедри, трудового розпорядку та навчальної дисципліни;
 - якість викладання дисциплін випускової кафедри;
 - оцінювання поточної роботи здобувачів вищої освіти;
 - своєчасне та достовірне відображення результатів оцінювання знань здобувачів вищої освіти;

- дотримання навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти під час занять в аудиторіях Інституту;
- виконання розпоряджень завідуючого випусковою кафедрою, наказів директора та інших внутрішніх нормативних документів Інституту.

7. Організаційне та навчально-методичне забезпечення випускової кафедри

- 7.1. Випускова кафедра зобов'язана розробляти та зберігати у своїх робочих приміщеннях документацію, що відображає зміст і організацію освітньо-наукового процесу, стан наукової та навчально-методичної роботи наукових та/або науково-педагогічних працівників.
- 7.2. Обов'язкове організаційне та навчально-методичне забезпечення випускової кафедри включає:
- стандарти вищої освіти;
 - структурно-логічні схеми підготовки фахівців;
 - програми навчальних дисциплін;
 - розклад навчальних занять;
 - план роботи на навчальний рік;
 - протоколи засідань;
 - програми навчальних дисциплін;
 - питання на екзамени і заліки та інші матеріали;
 - технічні засоби забезпечення навчального процесу;
 - затверджені обсяги та розподіл навчального навантаження;
 - журнал обліку зайнятості викладачів;
 - матеріали своєчасного відображення науково-педагогічними працівниками випускової кафедри результатів оцінювання знань здобувачів вищої освіти;
- 7.3. Науково-педагогічні працівники випускової кафедри несуть відповідальність за:
- дотримання трудовою розпорядку та навчальної дисципліни;
 - якість викладання дисциплін випускової кафедри;

- оцінювання поточної роботи здобувачів вищої освіти;
- ведення журналів обліку зайнятості викладачів;
- своєчасне та достовірне відображення результатів оцінювання знань здобувачів вищої освіти;
- дотримання навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти під час занять в аудиторіях Інституту;
- виконання розпоряджень завідувача випускової кафедри, наказів директора та інших внутрішніх нормативних документів Інституту;
- перелік наукових праць і навчально-методичної літератури, виданої працівниками за останні п'ять років;
- результати визначення рівня наукової та професійної активності науково-педагогічних (наукових) працівників випускової кафедри згідно з кадровими вимогами щодо забезпечення провадження освітньої (освітньо-наукової) діяльності у сфері вищої освіти передбачених ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (Додаток 3);
- журнал проведення інструктажу з техніки безпеки;
- звіт про роботу за навчальний рік.